

Zajišťovací převod vlastnického práva

Abstrakt

Předmětem této práce je zajišťovací převod vlastnického práva jakožto způsob zajištění dluhu v České republice. Práce v rámci pěti kapitol provádí analýzu platné právní úpravy zajišťovacího převodu vlastnického práva s přihlédnutím k výkladovým úskalím, která označila judikatura, odborná veřejnost i právní praxe. Především je snahou kriticky představit aplikační a výkladové problémy, které vyvstávají při využívání zajišťovacího převodu vlastnického práva. V první kapitole je cílem nejprve uvést zajišťovací převod práva do kontextu závazkového práva, zařadit ho mezi ostatní instituty sloužící k zajištění dluhu a vystihnout jeho podstatu. Následně jsou popsány kořeny tohoto druhu zajištění dluhu v římském právu a vývoj právní úpravy zajišťovacího převodu práva na českém území. Na závěr první kapitoly je komparativně uveden způsob využití zajišťovacího převodu práva v Německu a ve Francii. Druhá kapitola analyzuje právní úpravu zajišťovacího převodu práva v zákoně č. 40/1964 Sb., občanský zákoník a identifikuje problémy související s nedokonalostí této právní úpravy. Také analyzuje závěry judikatury, které měly zásadní dopad na výklad tohoto zajišťovacího prostředku a promítly se do platné právní úpravy. Třetí kapitola je zaměřena na analýzu právní úpravy zajišťovacího převodu práva v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Třetí kapitola pojednává o zajišťovacím převodu práva obecně, tak aby vypořádala obecné otázky a její závěry se daly použít v následujících kapitolách. Ve třetí kapitole je tedy analyzována smlouva o zajišťovacím převodu práva, zánik, realizace a varianty zajišťovacího převodu práva. Analyzována je možnost sjednat zajišťovací převod s odkládací podmínkou. Čtvrtá kapitola je klíčová, neboť je zcela zaměřena na specifika zajišťovacího převodu vlastnického práva. V rámci šesti částí se snaží identifikovat specifické i problematické aspekty zajišťovacího převodu vlastnického práva vyplývající z povahy vlastnického práva. Pojednává o odlišných způsobech vzniku zajišťovacího převodu vlastnického práva a kriticky hodnotí úpravu správy věci po dobu převodu. Následně identifikuje a analyzuje dílčí vlastnická práva a povinnosti věřitele jako dočasného vlastníka. Poté analyzuje práva a povinnosti dlužníka. Čtvrtá kapitola se také zabývá daňovými aspekty zajišťovacího převodu vlastnického práva a pojednává o jeho využití v praxi, především v souvislosti se spotřebitelskými úvěry. Poslední pátá kapitola hodnotí platnou právní úpravu a představuje úvahy de lege ferenda.

Klíčová slova: zajišťovací převod práva, vlastnické právo, zajištění dluhu